

จริยธรรมในทางการแพทย์

สมพร โปธินาม

ปัจจุบันภาวะสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็วในระยะ 4 - 5 ปีที่ผ่านมา แต่ด้านสังคมที่เกี่ยวข้องกับความสงบสุขความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีเมตตากรุณาต่อกันตามไม่ทัน คนส่วนใหญ่จะมีแต่การแข่งขันมุ่งเน้นแต่ด้านวัตถุ เมื่อใครยavaşได้สาวเอา หายใจเข้าออกมีแต่เงินเงินทรัพย์สินสมบัติ จึงมีเหตุการณ์ที่ เศร้าสลดเกิดขึ้นมากมายดังที่เป็นข่าวอยู่ทุกวันเพียง ต้องการเงินเป็นแสนบาทก็ฆ่าและเผาได้ทั้งลูก พ่อ และ แม่ และฆ่าคนที่จังหวัดระยองถึง 5 คน ที่ไปรับเงินจาก ธนาคาร และอื่น ๆ เป็นต้น

ในการเป็นแพทย์ถ้าหากไม่มีคุณธรรม จริยธรรม แล้วก็จะยิ่งกว่าฆาตกรกรเลือดเย็นเสียอีกเพราะชีวิตของคน อื่นอยู่ในมือท่านแล้ว เพราะความรู้เปรียบเหมือนเครื่องมือ ซึ่งถ้าเอาไปใช้ในทางที่ถูกก็เป็นคุณ แต่เอาไปใช้ในทางที่ ผิดก็เป็นโทษเป็นผลร้ายยิ่งกว่าไม่มีเครื่องมือหรือความรู้ ถ้าท่านไม่มีคุณธรรมเมื่อไร เมื่อนั้นชีวิตคนก็จะเป็นผัก ปลาอย่างแน่นอน แล้วอะไรจะเกิดขึ้นกับประเทศชาติ ถ้า คนทุกอาชีพในประเทศนี้มีแต่ฆ่าแกงกันเพื่อให้ได้มาแต่ เพียงเงินเท่านั้น ซึ่งเมื่อได้มาแล้วสะสมไว้แล้วท่านก็เอา ไปไม่ได้อยู่ดี เพราะทุกคนก็จะต้องตายจากไป ซึ่งเป็นสิ่ง ที่เที่ยงแท้แน่นอน

คุณธรรม จริยธรรม (การดำเนินชีวิตและการ ปฏิบัติต่อสิ่งทั้งหลายอย่างถูกต้อง) ในคนทั่วไปที่จะต้อง มี เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต มีความเที่ยงตรง ยุติธรรม มี เมตตากรุณา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แม้แค่นี้ในทุกตัวคนทุกคนก็จะมีแต่ความสงบสุขทั่วไป แต่เนื่องจากการดำรงชีวิตนั้นก็มีการประกอบอาชีพในหลายอาชีพ ทุกอาชีพก็ย่อมมี คุณธรรม จริยธรรมเป็นการเฉพาะ ๆ ไป เช่น เป็นทหาร ก็ต้องมีความกล้าหาญเสียสละได้ถึงชีวิต เป็นผู้พิพากษา ก็ต้องมีความเที่ยงตรงสูงมีจิตใจมั่นคงไม่ลุแก่อำนาจหรือ เห็นแก่่อามิสสินจ้าง จึงจะดำรงความยุติธรรมเป็นที่พึ่งอัน สำคัญแก่ประชาชนได้ เป็นครูอาจารย์ก็ต้องมีวิญญูณ ของความเป็นครูต้องการให้ลูกศิษย์ได้มีความรู้ความ สามารถไปประกอบสัมมาอาชีพได้ในวิชาชีพนั้น ๆ ถ้า

เป็นนักศึกษาก็ต้องมีความขยันหมั่นเพียรหมั่นศึกษาหา ความรู้ต้องละเว้นสิ่งชั่วร้ายทั้งหลายที่จะเป็นอุปสรรคต่อ การศึกษาให้ได้อย่างมั่นคง และเมื่อจบเป็นแพทย์ก็จะมี ข้อบังคับจริยธรรมถึง 32 ข้อทีเดียว ซึ่งจะได้ชี้แจงใน รายละเอียดเมื่อถึงชั้นทางคลินิกต่อไป

ปัจจุบันจริยธรรมแพทย์ไทยกำลังถดถอย ใน 8 เดือน พบความผิด 567 คดี ซึ่งมากที่สุดในรอบ 26 ปี ที่ผ่านมา คือจริยธรรมแพทย์ไทยได้ตกต่ำสุดขีด ซึ่งสวน ทางกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ดีขึ้น

โทษที่แพทย์ได้รับจากการพิจารณาของคณะ กรรมการแพทยสภาที่มีทั้งเพิกถอนและพักใช้ใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพเวชกรรม อัตราที่แพทย์ทำผิดมากที่สุด เป็นกลุ่มที่มีอายุ 25 - 40 ปี

ในการดำรงตนในขณะที่เป็นนักศึกษาหรือแม้แต่ เมื่อสำเร็จการศึกษาก็ตามควรจะมีธรรมที่เรียกว่า "สังคห- วัตถุ 4 ประการคือ (สังคหะ หมายถึง ความเกื้อกูล ความเอื้อเฟื้อ)"

1. ทาน ได้แก่การให้ คือการแจกจ่ายให้ แบ่งปันกันเป็นเครื่องแสดงน้ำใจไมตรีแก่กันและกัน นัก ศึกษาควรมีจิตประจําใจเพื่อปลูกฝังในเรื่องนี้ก็คือถามตัว เองให้หน่อยลงว่าเราจะได้อะไรจากคนอื่น แต่จงถามตัวเอง ให้มากขึ้นว่าเราจะให้อะไรกับคนอื่น ๆ บ้างคงเป็นที่ทราบ กันดีว่าความอยากได้อะไรย่อมเป็นกิเลสที่จะทำให้จิตใจ เราไม่เป็นสุขหรือเรียกได้ว่าเกิดทุกข์และที่มีฆ่ากันตายอยู่ ทุกวันนี้ดังได้กล่าวมาแต่ต้นก็เนื่องจากกิเลสตัวนี้เอง สังกรรมอันนี้ถ้านักศึกษาได้ลองปฏิบัติก็จะรู้สึกได้ เช่น ถ้าเราแบ่งปันคนอื่นหรือแบ่งปันเพื่อนหรือทำบุญใส่บาตร หรืออย่างอื่นที่เป็นการให้เราก็จะพบว่าเกิดความปิติเกิด ความอิมเอมทางใจ ซึ่งความสุขทางใจถือว่าเป็นความสุข ที่แท้จริง ตรงกันข้ามกับที่เราได้อะไรมา ๆ มีอะไรมา ๆ แล้วถือว่ามีความสุข ซึ่งไม่น่าจะใช่ความสุขที่แท้จริง เพราะเป็นเพียงวัตถุ ความสุขที่แท้จริงน่าจะเป็นความสุข ทางใจมากกว่า

2. **มีปียวจา** เป็นการพูดจาปราศรัยที่ทำให้เป็นที่ชื่นชอบกับคนอื่น ตรงกันข้ามกับความก้าวร้าวข่มขู่หรือพูดจาไม่น่าจะคบค้าสมาคมด้วย หลายท่านคงเห็นแล้วว่าคำพูดอย่างเดียวกันสามารถทำให้คนถึงกับฆ่าแกงกันได้ แต่ถ้าพูดจาดีเป็นที่ชื่นชอบของคนที่เราพูดคุยด้วยก็ย่อมจะประสบแต่ผลดีอย่างแน่นอน

3. **อัครจริยา** ได้แก่การประพฤติปฏิบัติที่เป็นประโยชน์แก่กันและกันภาษาอังกฤษว่า mutual benefit ไม่ใช่ทำอะไรก็จะเป็นประโยชน์แต่ตัวเองอย่างเดียว คนอื่นหรือเพื่อนฝูงก็คงไม่อยากจะคบค้าสมาคมด้วยเพราะถือว่าเป็นคนเห็นแก่ตัว

4. **สมานัตตตา** คือการประพฤติตนที่ควรจะเป็น ถ้าเพื่อนก็ประพฤติตนฉันท์มิตร ไม่ยกตนข่มท่านเป็นต้น ถ้าทำได้แบบนี้แล้วก็จะทำให้เกิดความรักใคร่ต่อกัน

คำสั่งสอนหรือธรรมทั้ง 4 ข้อนี้ถือว่าเป็นธรรมที่จะปลูกฝังเรามีไมตรีเกิดขึ้นกับเพื่อนฝูงหรือบุคคลทั่วไปสามารถนำไปใช้ได้ทั้งในขณะที่เป็นนักศึกษาหรือแม้แต่จบเป็นแพทย์ไปแล้วก็ตาม จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ตัวท่านเองจะส่งเสริมให้ท่านได้มีความสุขความสำเร็จในหน้าที่การงานและกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตของท่าน

ธรรมที่จะให้ผู้อื่นนิยมนับถือ

การเป็นแพทย์ต้องมีการประพฤติปฏิบัติให้คนอื่นนับถือ เชื่อใจ ไว้ใจได้ ไม่เช่นนั้นจะไม่มีใครมาให้เรารับการดูแลรักษา คุณธรรมหรือความประพฤติ 4 ประการคือ

1. ต้องประพฤติดี ไม่ประพฤติเป็นคนต่ำทราม ไม่เป็นคนพาล ทะเลาะวิวาทหรือเล่นการพนัน ดื่มสุรา เป็นอาจินต์ เอะอะไว้วาย เป็นที่ดูหมิ่นเหยียดหยาม

2. กิริยา ต้องเป็นคนสุภาพอ่อนน้อมถ่อมตน เรียบร้อย รู้จักอาวุโส ธรรมเนียมประเพณีที่ต่ำที่สูง

3. วาจา ไม่ใช่วาจาหยาบค้าย สับปรับ ตลบตะแลงเชื่อไม่ได้ หรือคุยโว หรือเปิดเผยความลับผู้อื่นหรือของผู้ป่วย

4. จิตใจต้องสุจริต ไม่อิจฉาริษยาและปองร้าย ไม่ลักขโมย ไม่ยอมรับอำมิสสินจ้างเพื่อการทำทุจริต